

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „UJ Taxi”, reprezentată de avocatul Alexandru Canja,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandru Frunză împotriva Societății cu Răspundere Limitată „UJ Taxi”, lui Vladimir Dimo și Evgheni Donțov cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-383/24
NR. PIGD 2-21036615-01-2r-23092024)*

Restituirea cererii de apel. Apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea de nu dat curs a cererii de apel emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din CPC.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. S. Cușnir,
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, A. Cașcaval, D. Dulghieru,

23 octombrie 2024

Examinând în lipsa părților recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „UJ Taxi”, reprezentată de avocatul Alexandru Canja,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 martie 2021, Alexandru Frunză a depus cerere de chemare în judecată, concretizată prin cererea din 19 ianuarie 2022, împotriva Societății cu Răspundere Limitată „UJ Taxi” (în continuare SRL „UJ Taxi”), lui Vladimir Dimo și Evgheni Donțov cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 66-69 recto-verso).

2. Prin hotărârea din 23 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea și s-a încasat din contul SRL „UJ Taxi” în beneficiul lui Alexandru Frunză suma de 24 153,07 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material, suma de 500 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei, suma de 725 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat și suma de 1 500 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 132, 137-142).

3. La 24 aprilie 2024, SRL „UJ Taxi”, reprezentată de avocatul Alexandru Canja, a depus prin intermediul poștei electronice cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 23 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 135, 136).

4. Prin încheierea din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse SRL „UJ Taxi”, reprezentată de avocatul Alexandru Canja, împotriva hotărârii din 23 aprilie 2024 Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în cuantum de 616,25 de lei și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării încheierii. Totodată, s-a explicat părții apelante că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d. 148-151).

5. La 19 iulie 2024, copia încheierii din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată în mod electronic avocatului Alexandru Canja (f.d. 152 verso).

6. La 26 iulie 2024, reprezentantul SRL „UJ Taxi”, avocatul Alexandru Canja, a depus prin intermediul poștei electronice cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 23 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la care era anexată copiile certificate cu semnătură electronică ale ordinului de plată nr. 847 a taxei de stat în cuantum de 616 lei și ordinului de plată nr. 848 a taxei de timbru în sumă de 200 de lei (f.d. 153, 154-157, 158 recto-verso).

7. Prin încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „UJ Taxi”, reprezentată de avocatul Alexandru Canja, împotriva hotărârii din 23 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 24 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 160-162).

8. La 06 septembrie 2024, SRL „UJ Taxi”, reprezentată de avocatul Alexandru Canja, a declarat recurs împotriva încheierii din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate și admiterea spre examinare a cererii de apel (f.d. 165, 166-168 recto-verso).

9. În susținerea recursului, reprezentantul recurentei, avocatul Alexandru Canja a invocat că instanța de apel neîntemeiat a conchis că apelanta urma să-i prezinte originalul dovezii de plată a taxei de stat și originalul dovezii de plată a taxei de timbru, în conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (9) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023. Or, reprezentantul apelantei SRL „UJ Taxi”, avocatul Alexandru Canja, a depus prin poșta electronică cererea de apel motivată în scris, cu semnătură electronică avansată calificată, la care a fost anexată dovada plății taxei de stat și a taxei de timbru, și anume ordinele de plată nr. 847 și nr. 848 din 26 iulie 2024.

10. Avocatul Alexandru Canja a considerat că, instanța de apel nu a dat apreciere faptului că ordinele de plată sunt confirmate corespunzător cu ștampila și data executării, electronice emise de BC „Moldindconbank” SA. Astfel, la caz, au fost respectate prevederile art. 6 alin. (9) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, care stipulează că dovada achităm taxei de stat se face prin certificat de instituția financiară care a efectuat operațiunea, cu menționarea destinației plății.

11. În opinia reprezentantului recurentei, în cazul necesității de a concretiza s-au solicitat careva acte suplimentare, pentru a pune pe rol cererea de apel, instanța de apel urma să solicite aceste clarificări de la partea apelantă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 427 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

14. Art. 83 alin. (3) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.”

15. Art. 84 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă statuează că:

„Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii.

Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023.”

16. Art. 2 alin. (1) și art. 3 lit. a) din Legea taxei de stat nr. 213/2023 prevede că:

„Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac.

Se impune taxă de stat pentru cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs și alte cereri prevăzute în anexa nr. 1, cererile de contestare a actelor și acțiunilor executorului judecătoresc, precum și pentru cererile de eliberare de către instanța de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe documente, conform anexei nr. 1.”

17. Modul de achitare a taxei de stat este reglementat la art. 6 din Legea taxei de stat nr. 213/2023, care la alin. (3) și (9) stipulează că:

„Taxa de stat pentru cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs și pentru celelalte cereri prevăzute în anexa nr. 1 se achită la depunerea lor, iar pentru eliberarea repetată a copiilor (duplicatelor) de pe fiecare act judecătoresc de dispoziție, a copiilor de pe alte documente din dosar, eliberate de instanța de judecată la solicitarea părților sau a altor persoane participante la proces – la primirea lor.

Dovada achitării taxei de stat se face prin originalul chitanței sau notei de plată, certificat de instituția financiară care a efectuat operațiunea, cu menționarea destinației plății, sau prin chitanța care confirmă achitarea taxei de stat prin Serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay).”

18. Art. 364 alin. (1) și 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

„... în cererea de apel se indică *inter alia* motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.”

19. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

20. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1)...”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc de dispoziție cu nr. 5312, copia încheierii motivate din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost expeditată spre comunicare participanților la proces la 09 august 2024 (f.d. 163), însă, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul când încheierea instanței de apel a fost comunicată efectiv recurenteii și reprezentantului acesteia. Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă electronic la 06 septembrie 2024 (f.d. 165).

22. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel prematur a restituit cererea de apel depusă de SRL „UJ Taxi”, reprezentată de avocatul Alexandru Canja, împotriva hotărârii din 23 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

23. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în speță, unicul temei de restituire a cererii de apel a servit faptul că apelanta nu s-a conformat indicațiilor instanței și a prezentat în copii, dar nu în original dovada de plată al taxei de stat și a taxei de timbru.

24. În opinia instanței de recurs, în condițiile speței, Curtea de Apel Chișinău a manifestat un formalism excesiv și nu a asigurat o aplicare flexibilă a normelor procedurale. Or, la mesajul electronic depus la 26 iulie 2024 de către reprezentantul SRL „UJ Taxi”, avocatul Alexandru Canja, a fost atașată un document electronic format „.pdf”, care conținea în el cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 23 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și anexele la această cerere, ordinul de plată nr. 847 a taxei de stat în cuantum de 616 lei și ordinul de plată nr. 848 a taxei de timbru în sumă de 200 de lei (f.d. 153, 154-157, 158 recto-verso).

25. La capitolul dat este imperios de învederat că, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului adesea se subliniază importanța respectării

principiului proporționalității și evitarea formalismului excesiv în procesele civile, în special atunci când se pretinde a fi afectat dreptul la un proces echitabil.

26. Refuzul instanței de apel de a lua în considerare copia dovezii de plată a taxei de stat și de a nu acorda un termen suplimentar sau de a verifica documentul în cadrul ședinței de judecată poate fi considerat o încălcare a principiului proporționalității. Or, acest principiu impune ca măsurile luate de instanță să fie proporționale cu scopul urmărit, iar în acest caz, scopul este verificarea dovezii de plată.

27. Astfel, în cazul din speță, instanța de apel urma să acorde apelantei un termen suplimentar pentru prezentarea în original a ordinului de plată nr. 847 a taxei de stat în cuantum de 616 lei și a ordinului de plată nr. 848 a taxei de timbru în sumă de 200 de lei sau să purceadă la verificarea acestor documente bancare în cadrul primei ședințe de judecată.

28. La caz, este relevant că apelanta a dat dovadă de bună-credință, achitând taxa de stat și taxa de timbru în ultima zi a termenului acordat de către Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 24 iunie 2024 și prezentând copia dovezii de plată. Deși instanța a solicitat prezentarea originalelor de plată, iar apelanta a prezentat doar copiile acestor acte, această eroare procedurală minoră nu afectează fondul cauzei și putea fi corectată într-un termen rezonabil suplimentar acordat de către instanță. Or, judecătorii trebuie să asigure derularea procesului într-o manieră echitabilă și eficientă, fără să pună bariere disproporționate în fața justițiabililor.

29. Deopotrivă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, instanțele de judecată trebuie să dea dovadă de flexibilitate în gestionarea procedurilor pentru a asigura buna administrare a justiției. Prin prisma principiului dat, dacă instanța putea verifica originalul dovezii de plată în cadrul ședinței de judecată sau să acorde un termen suplimentar, aceasta ar fi fost o măsură rezonabilă și proporțională cu scopul procedural. Refuzul de a face acest lucru și restituirea cererii de apel poate fi interpretat ca o măsură disproporționată și excesiv de formalistă.

30. Jurisprudența internațională relevantă sancționează formalismul excesiv și promovează o aplicare mai flexibilă a regulilor de procedură, în interesul justiției, de exemplu, în cauza *Miragall Escolano și alții v. Spania* (2000) sau *Walchli v. Franța* (2007), CtEDO a constatat că formalismul excesiv al instanțelor naționale a constituit o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

31. Astfel, instanța de recurs conchide că, instanța de apel ar fi trebuit să adopte o abordare mai flexibilă și să nu fie extrem de formalistă, în special atunci când original dovezii de plată a taxei de stat și a taxei de timbru putea fi ușor remediat sau verificat în cadrul ședinței.

32. În baza celor constatate, Completul de judecată notează că lipsa unui termen suplimentar pentru prezentarea originalului dovezii de plată a taxei de stat și a taxei de timbru sau refuzul verificării acestor dovezi în cadrul ședinței de judecată ar putea constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în contextul unui formalism excesiv nejustificat din partea Curții de Apel Chișinău. Din acest considerent, încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi casată și restituită cauza spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

33. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de către SRL „UJ Taxi”, reprezentată de avocatul Alexandru Canja.

Casează integral încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău și restituie cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexanru Frunză împotriva SRL „UJ Taxi”, lui Vladimir Dimo și Evgheni Donțov cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, Curții de Apel Chișinău spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni